

Le nerad navedel sem za prvi pripomoček zoper razširjenje garij mazilo napravljeno iz živega srebra. Vporablja se pri nas, kakor uže omenjeno, več desetletij brez posebne škode; kakega drugega boljšega pripomočka ne poznam. Če kdo vé za kako boljše sredstvo, naj jo pové, hvaležen mu bode pač vsak ovčar.

Kopanje z volno, tedaj pred strižbo odsvetoval bi jaz vsakemu, ne samo zaradi tega, ker je tu delo veliko težavneje, ampak ker je tudi vspeh jako dvomljiv.

Pri skupni paši v gozdih, po grmovji itd. mora se jako natanko paziti na garje. Večkrat zanese namreč ovčar, ki ima z nami skupno pašo, ako svoje ovce prodaja, menja ali je na prodaj goni, to bolezen med naše ovce. Njegove garjeve ovce namreč ribajo se na deblih itd., naša čeda gre ravno mémo, mogoče še le čez nekaj dni, in obesi se na-njo volna garjevih ovac in naše ovce postanejo garjeve.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 26. Kako se pomaga govedi, če krišči? Tukaj ima neki gospodar telico. lepo, 2 leti staro, katere se je nadloga lotila. Se li dá pomagati? (J. D. v M.)

Odgovor. Ta bolezen traja pri govedi 1 do 3 tedne ter je navadno ozdravljiva, ako se vzroki odstranijo. Vzroki bolezní so v krmi ali pa udarec na obist (ledvico). Scanje krvi provzroči krmenje mladega jegličevja, listja od jelš in hrasta in sploh trave od močvirnih, kislih senožet, posebno če goved lačna pride na tako pašo. Tudi zaduhlo, slabo seno ali oves, pomanjkanje krme in vode pri veliki vročini naredi goved tako bolano. Zdravi se pa ta bolezen tako-le: Pred vsem pregleda se natanko krma, katera se premeni, če je treba, ali pa se goved od škodljive paše odstrani. Kot zdravilo se dá 50 gramov slezove korenine (ajbižove korenine), katera se pol ure v poldrugem litru vode kuha, potem precedi in dodá 15 gramov solitarja in 100 gramov Glauberjeve soli. Na dan se dá to zdravilo 2- do 3krat. Kot dobro domače zdravilo velja tudi na dan kacih 3—5 litrov kislega mleka. Ako je bolezen nasledek udarca na obist, kar se spozna, če goved kaže bolečine, kedar se pritisne na obist, potem je treba devati na dotično mesto mrzle, mokre rute.

Vprašanje 27. Kako se dajo sodi za predstoječo trgatev dobro osnažiti? (R. L. pri N.)

Odgovor. Prav cenó in dobro novi ali pa stari sodi osnažiti zamorejo se tako-le: V sod se dene nekaj litrov neugašenega apna, prilije se vode in potem sod dobro zapre. Ne traja dolgo časa, pa se ta zmes dobro zgreje in razvijajoči par prešine ves les. Na to prilije se še nekaj vode ter sod tje in sem pregiblje in slednjič nekaj ur tako pusti stati. Potem se pa sod toliko časa z vodo izplaknuje, da je odtekajoča voda popolno čista. Apno veže kisline in čreslevino lesa, vzame vso nesnago in je vsled tega najboljšo čistilo.

Nova postava.

Razjasnilne opombe vladine k načrtu postave o dedinskih naredbah pri kmetijskih domačijah srednje velikosti.

(Dalje.)

K posameznim vprašanjem, katere so v tiskani prilogi priložene začetkom navedenemu visokemu razpisu

je v priloženih ocenah dano precej bogato gradivo. Vaša vzvišenost bode tedaj dovolila, da se jaz za svojo osebo omejim samo na kratke opazke.

K 1. Postava morala bi veljati za vse kmetijske domačije, katere so podedovalne, z izvzetimi deželno-knjižnimi posesti, katere imajo vsako leto plačevati nad 100 gold. zemljiškega davka.

K 2. Naprava „Höferolle“ (posebne knjige za kmetijske domačije z omejeno pravico razpolaganja) bila bi namenu postave škodljiva, ako bi bilo vpisavanje tudi pristojbin prosto, in to zato, ker se kranjski kmet vsled svojega nezaupljivega značaja nikdar rad ne zavezuje, in bi se, čeravno bi mu bilo izbrisanje na voljo dano, z enkrat izvršenim vknjiženjem zmiraj mislil vezanega.

K 3. V tej točki pridružim se mnenju kmetijske družbe, v kolikor se „Höferolle“ ne jemlje v ozir. Mislim namreč, da bi bilo iz praktičnih vzrokov najbolj kazalo, načelo sprejeti, da se imajo vse na eni posestni pôli v (novi) zemljiški knjigi vpisana zemljišča (oziroma pohištva) smatrati za eno kmetijsko domačijo.

Kjer še nove zemljiške knjige niso dovršene, moralo bi nadomestilno veljati načelo (da k domačiji spada ono), kar je mogoče z dotičnega doma primerno dobro obdelavati. — V slučaju dvomljivosti, ki bi se pa na Kranjskem ne pripetil lahko, morala bi o tem določiti sodba izvedencev.

Ako bi se naprava „Höferolle“, zoper katero sem se pri št. 2. izrekel, vendar-le sprejela, morale bi se te vknjižbe po izgledu zemljiških knjig, oziroma po načelu mogočnosti obdelavanja iz dotičnega dvora sprejeti.

K 4, 5. in 6. Ako se hoče, da naj bi postava na Kranjskem imela kaj vspeha, morale bi se za prejemnika določiti olajšave, tedaj bi se moralo ono, kar bi pred drugimi dobil po moči visoko odmeriti. Priporoča se tedaj sprejeti določilo vestfalske postave od dne 13. julija 1836. leta, da naj bode nameček prejemniku odločen polovica čiste vrednosti domačije (to je, vrednost domačije z vštetim inventarjem, po odbitih vknjiženih dolgovi).

Kar zadeva zračunanje vrednosti posestva oziroma vrednosti inventarja zadeva, bi se po moji misli ne smelo segati po cenitvi. Cenitev po izvedencih ima v takih slučajih zmiraj nekaj neprimerne. Izvedenci so redno sosedje dotične domačije, sè stanovalci so dobro znani, mnogokrat z nekaterimi v prijateljstvu ali sovraštvu, na kratko, redno ne brez predsodkov, nadalje pa je cenitev po izvedencih zmiraj zamudna in ne brez stroškov. Priporoča se tedaj vrednost domačije s pritičlino vred (z vštetim gospodarskim inventarjem) po katastralnem čiststem prinosu uže naprej postavno določiti. Katera količnost čistega dohodka naj bi se za vrednost domačije sprejela, moralo bi se z ozirom na novo podlago zemljiškega davka še posebej preiskati. Nikakor bi sprejeta vrednost domačije ne smela presegati 20terega čistega katastralnega dohodka.

(Dalje prihodnjič.)

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

Trgovinska in obrtna zbornica imela je dne 20. avgusta redno sejo pod predsedstvom zborničnega predsednika g. Josipa Kušarja in v prisotnosti naslednjih gospodov zborničnih članov: Ivan Baumgartner, Iv. Nep. Horak (podpredsednik), Anton Klein, Franc Kollmann, Alfred Ledenig, Mihael Pakič, Ivan